

@443 ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་དམིགས་ཁྲིད་ཁ་གསལ་ལ་གྲངས་ཚང་བ་གཅིག་བཞུགས་སོ།།

གང་གི་མཁུན་པ་ལྟ་ལམ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱལ། །དེ་ཡི་ཐུགས་རྗེ་རྒྱ་ཟེར་

ལྟ་བུར་འགོ་བའི་གཙུག་ན་མཛེས། །སྤོད་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིད་བཞིན་ལྟ་དགོས་

འདོད་འབྱུང་བའི་གཏེར། །སྐྱོབ་པ་མཚུངས་མེད་ཤྲུག་སང་གིས་འགོ་ལ་དག་ལེགས་

མཛོད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡི་ཤེས་གཅིག་བསྐྱུས་འཇམ་པའི་དབྱངས།

ཁམས་གསུམ་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱོབ་པར་ཞལ་བཞེས་སྤྱན་རས་གཟིགས། །སྟིགས་

དུས་འགོ་བ་འབྲེན་ཕྱིར་མི་ཡི་གཟུགས་འཛིན་ས་སྐྱུ་བ། །མཚན་ནས་བཛོད་

པར་དཀར་བ་དེ་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ནས། །སྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་

སྟོབས་གྲིས་དམ་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་ལུས་ཏིན་བརྟེས། །དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲིས་གྲུབ་

པས་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་མཆོད་མཛད་པ། །རྣམ་དཀར་དག་བའི་སྟོ་ཅན་དེ་ཡིས་

སྒྲར་ཡང་བྲིས་པའི་ལན། ཐེག་ཆེན་གནད་གྱི་གདམས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་འདིར་

བཅོད་བྱ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་

ལ་མ་བསྐྱལ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་མཛད་པའི་ཐུགས་མངའ་བ་དེས་གདུལ་བྱའི་

ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཇི་སྟེད་གསུངས་

པ་ཐམས་ཅད་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་། རྟོ་རྩེ་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ལས། དང་

པོ་གཞུང་ལས་བཤད་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཉམས་ལེན་དང་། མན་ངག་གི་གནད་ཀྱི་ཉམས་

ལེན་གཉིས་ལས། གཞུང་ལས་བཤད་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མགོན་

པོ་བྱམས་པས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཤེར་སྦྱིན་གྱི་མདོའི་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་

ཀྱི་ལམ་རིམ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་

དགོངས་པ་རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསུངས་པ་

@444 དང་། འཕགས་མཆོག་ཀྱ་སྐབ་ཀྱིས། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྱེང་བར་སྐབ་བྱ་མངོན་

མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས། སྐབ་བ་བྱེད་དད་པ་དང་ཤེས་རག་གཉིས་ཀྱིས་སྐབ་པའི་

ལམ་རིམ་གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་

པའི་སངས་རྒྱས་དམིགས་ཡུལ་བྱས་ནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་མཐར་ཕྱིན་

པའི་གཤགས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བཅད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་རྩེད་དུ་

བྱས་ནས་དངོས་གཞི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་ཅི་བསྟན་པའི་ལམ་རིམ་གསུངས་བ་དང་།

སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་ས། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཏེན་གྱི་སྒྲིང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སྒྲོད་པའི་ངོ་བོ་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དུག་ཉམས་སུ་གྲངས་ནས་སྒྲོན་ལམ་ནམ་པར་དག

པས་འཚམས་སྦྱར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་ལམ་རིམ་གསུངས་པ་དང་། རྩོ་བོ་

རྗེས། ཆོ་འདིའི་ཞེན་པ་སྤངས་ནས་སྤྱི་མའི་དོན་ཙམ་སྦྱབ་པ་སྦྱིས་བྱ་ཆུང་དུ །

འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་སྤངས་ནས་ཐར་པ་ཙམ་སྦྱབ་པ་སྦྱིས་བྱ་འབྲིང་། སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་གསུངས་

པ་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་བྲགས་པས། སོ་སོ་སྦྱི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིང་

ཇི་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས། །གཉིས་སྤྱུ་མེད་པ་པའི་སྒོ་ཉམས་སྤྱུ་སྒྲངས་

ནས་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་ན་པ་རེལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུས་ས་བཅུ་བཟོད་སྐྱ་གསུམ་

སྐྱལ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྒོད་གྱི་དགོངས་

པ་བྱལ་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམས་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོགས་པར་བཀལ་བའི་ལྷགས་བཟང་པོ་

མད་དུ་བྱང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། གཞུང་ལྷགས་ལ་སྒོ་སྒྲངས་པ་དག་གས་རྟོགས་པར་

བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འདིར་ཉུང་དུ་འོ་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་དོན་གནད་ཀྱི་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ། སྒྱིར་རབ་དུ་

མང་པོ་སྒྲུང་ཡང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྒྲ་མ་གསེར་གླིང་པས་ངོ་ཆེ་བོ་ལ་གནང་བ་དང་།

@445 མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་ས་སྒྱུ་བ་ལ་གནང་བ་གཉིས་ལས། དངོས་

གཞི་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀར། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་སྒྱུ་འབྲས། འཁོར་

བའི་ཉེས་དམིགས་བཞིས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྒྱེ་བའི་རྟེན་དུ་བསྐྱབས་ཏེ། སྒྱིར་བ་

བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ་ཡུན་རིང་དུ་སྒྲུངས་ནས། དངོས་གཞི་བདག་གཞན་བརྩེ་བའི་

བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་ན་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་

སེམས་ཀྱང་བསྐྱོམ་སྟེ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་རྒྱེན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་

ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་ལ་ཏེ་བསྟན་པ། གློ་འབྱོངས་པའི་ཚད། གློ་སྦྱང་

གི་དམ་ཚིག་། གློ་སྦྱང་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་ཚན་

ཆུང་ལ། ས་ཚོད་ཆེ་བའི་ལམ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། འདི་ནི་ཇོ་བོ་རྗེས་བོད་

དུ་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་འབྲོམ་སྟོན་པ་ལས་གཞན་ལ་མ་གནང་ལ། དག་བཤེས་

བས་ཀྱང་སྐྱུ་མཆེད་ཅིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་གཞན་ལ་མ་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་

ཤིན་ཏུ་དར་སྟེ་གང་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། འདི་

དག་གི་ཉམས་ལེན་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་ཚེས་རྗེས་པ་ཡབ་སྤྱི་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་

པ་གཞོན་ཏུ་རྒྱལ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་བཟུང་བར་བྱའོ།། །།

ད་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་པར་བྱ་བ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་སྒྲ་

མས་སྒྲུབ་ལ་གནང་བ་ན། སྤར་གྱི་དེ་དག་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་འདྲ་ཡང་།

བརྗོད་བྱའི་ཆོ་བསྒྲོས་དང་། དོན་གྱི་གོ་རིམ་ནི་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་

པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ས་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་དབྱང་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞེས་པའི་དུས་

སྐྱུ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་རྒྱ་བ་དྲུག་ན་ཞལ་གཟིགས་ཏེ། མགོན་

པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཆོ་འདི་ལ་ཞེན་ན་ཆོས་པ་མིན། འཁོར་བ་

ལ་ཞེན་ན་ངེས་འབྱུང་མིན། །བདག་དོན་ལ་ཞེན་ན་བྱང་ལེགས་མིན། །འཛིན་པ་

@446 བྱང་ན་ལྟ་བ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས་འདིའི་ནང་དུ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་

ལེན་མཐའ་དག་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཆོ་འདི་ལ་ཞེན་པ་དང་

བྲལ་ནས་སྒྲོ་ཆོས་སྐྱུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་ཆོས་

ལམ་དུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་དོན་ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་ལམ་འབྲུལ་

བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མཐའ་བཞིར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་འབྲུལ་པ་ཡི་ཤེས་

སྤྱ་འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་སྡོན་འགོ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ།

དངོས་གཞི་འཛི་བ་མི་རྟག། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྒྲོམ་པ་དང་གསུམ།

དངོས་གཞི་སྟན་བདེ་བ་ལ་སྤྲད་ནས་བླ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགོ་ལན་མང་དུ་

བྲས་ནས་སྒྲོ་ཆོས་སྤྱ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་གསེལ་བ་བཏབ། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་

སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་ཚང་

བ་ཆེད་པར་དཀའ་བ་འདུག །རྒྱའི་སྒོ་ནས་དགོ་བ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལ་སེམས་རྒྱད་

འདི་ལ་དགོ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་ཆེད་པར་དཀའ་བ་འདུག །གྲངས་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱིར་

འབྲོ་བ་རིགས་རྒྱག་གོང་མ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་འོག་མ་མང་བར་མངོན་སུམ་དུ་

མཐོང་བ་ལས་དབྱར་གོ་མོག་གཅིག་དང་། ཤིང་ཕུང་གཅིག་ལ་གནས་པའི་དུད་

འབྲོའི་གྲངས་དེ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པས་ཆེད་པར་དཀའ་བར་

འདུག །དཔེ་སྒྲིག་སྒྲིག་གུང་གུང་ལོགས་ལ་སྒྲིག་མ་གཏོར་བ་ཆགས་པ་དཀའ་བ་

འཇམ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྒྱང་གིས་གཡེངས་པ་ལ་གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་གར་རུས་སྒྲུལ་

གྲི་མ་གྲིན་པ་རྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་རྟེན་དཀའ་བར་འདུག །དེས་ན་དལ་འབྱོར་ལན་གཅིག་

རྟེན་པ་འདི་ཅི་ནས་ཀྱང་རྒྱད་མ་ཐོས་པར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པར་

བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་བསྒྲོམ་མོ། གཉིས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི། རྒྱབས་འགོ་

@447 སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུར་ལྟར་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རྒྱེས་ནས་མ་ཤི་ཆོ་ཐར་དུ་སྡོད་

པ་སྐྱུ་ཡང་མི་འདུག་པས་ངས་པར་འཆི། དེ་ཡང་འདི་ཙམ་ལ་འཆི། འདི་ཙམ་ལ་མི་

འཆི་བའི་གདེང་མེད། །འཆི་བའི་རྒྱུན་མང་། འཆི་བའི་རྒྱུན་ཉུང་བས་ངེས་པར་འཆི།

འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ན་སྒྲན་དང་རིམ་འགོ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་མི་རུས་

པས་འཆི་བ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན། ཤི་བའི་འོག་དུ་ཆོས་མིན་པ་འཁོར་དང་

ལོངས་སྤྱོད་གང་ཡང་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྒྲུལ་དུ་བསྒྲོམས་ནས་ཆོ་འདི་ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་

བར་བྱའོ། །སྒྲོ་ཆོས་སུ་འགོ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདི་ཡིན་པས་ཟས་

བཟང་པོ་ཟ་བ་དང་། གོས་བཟང་པོ་གོན་པ་དང་། འཁོར་མང་པོས་བསྐྱོར་

བའི་ཆོ་ཡང་ད་ལྟ་ཉ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་འདུག་སྟེ། རྣམ་ཞིག་འདི་དག་དང་བུལ་

ནས་གཅིག་ཤུར་འགོ་དགོས་པས་སྟིང་པོ་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་བསྒོམས་ཏེ། །ཆོ་འདིའི་

བྱ་བྱེད་ལ་ཞེན་པ་དང་བུལ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྒོམ་པ་ནི།

སྐབས་འགོ་མེམས་བསྐྱེད་སྒར་ལྟར་བུས་ནས། །དེ་ལྟར་རྟེན་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་

ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་མི་རྟག་པར་འདུག་པས་མ་ཤེ་བའི་གོང་དུ་མི་དགེ་བ་མཐའ་དག

སྤངས་ཤིང་དགེ་བ་ཅི་རྣམས་སུ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མི་དགེ་བ་བརྩ་

སྟུང་པའི་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ངན་མོང་གསུམ་དུ་སྟོ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་

སྒྲིབ་པ་རྒྱུ་མཐུན་ནི་སྒོ་ག་གཅིད་པས་ཆོ་བུང་། མ་བྱིན་པར་བྲངས་པས་ནོར་དབུ་ལ་

བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་ལ། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ནི། མ་དགོ་བ་གང་

དང་གང་ལ་གོམས་པ་དེ་སྒྲར་ཡང་བྱེད་འདོད་པ་འབྱུང་ཞིང་། ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་

ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་མེད། སྐྱེས་བུ་བྱེད་

བའི་འབྲས་བུ་ས་སྤྲོའ་བྱིང་བ་དང་རྩལ་རྩལ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་ངེས་པར་ཡང་སྤང་དགོས་

སྒྲུལ་དུ་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བ་བཅུའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་བདེ་འགོར་སྐྱེ་

@448 བ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཕྱིར་བ་རྒྱུ་མཐུན་སྟོག་གཙོད་སྤངས་པས་ཆོ་རིང་།

བ་སོགས་དང་། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་དག་བ་འདི་དང་འདི་བྱེད་འདོད་པ་དང་། རྒྱེས་

བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ས་ཕྱོགས་དྲི་ཞིམ་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་ངེས་པར་

བསྐྱབ་དགོས་པར་འདུག་སྟུམ་དུ་བསམ་ཞིང་། བྱེད་པར་དུ་ལས་འབྲས་གྱི་སྤང་།

དོར་འདི་དག་གི་གནད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་

ནོ། །གཉིས་པ་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་དང་བུལ་ནས་ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་ནི།

ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཉིས་དམིགས་བསམ་པ་སྟེ། རྒྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་

སྒྲུབ་ལྟར་བྱས་ནས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་

མ་འདས་པར་འདྲག་སྟེ་ཆ་བའི་དབྱེལ་བ་རྣམས་ན་ལྷས་མེས་བསྐྱེག་པ་དང་མཚོན་

གྱིས་གཙོད་པ་ལ་སགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། གྲང་དབྱེལ་རྣམ་ན་ཤིན་ཏུ་གྲང་སྟེ།

ཤ་རུས་དུམ་བུར་གས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་རྣམས་ལ་

མི་མ་སྒྲུབ་གྱི་འོབས་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ད་

སྟེ་རང་གི་ལྷས་ལ་བབ་ན་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་པ་དང་། ཡི་དྲགས་རྣམས་

ལ་བགྱིས་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་། ཚ་བྱང་དང་། ངལ་བ་དང་། འཇིགས་

པའི་སྤྱག་བསྐུལ་ཡང་ཡོད། ཏུད་འགྲོ་ཕྱིངས་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་

ཟ་བ་དང་། ཁ་འཐོར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་བཀོལ་ཞིང་སྒྲོད་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་ཡང་ཡོད།

མི་རྣམས་ལ་ཡང་མཐོང་མཉན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་ཉིད་པ་དང་།

མི་འདོད་པ་དང་འཕྲད་པ་དངོས་གཉིན་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་ད་ལྟ་

མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་ལ་ཡང་འཆི་ལྟས་བྱུང་

ཆོ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐུལ་ཆེ་བ་ཡོད།

གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་ལྷ་ལ་ཡང་ད་ལྟ་སྤྱག་བསྐལ་མངོན་གྱུར་བ་མེད་ཀྱང་། ནམ་

@449 ཞིག་འོག་ཏུ་ལྷ་ང་སྟེང་ན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་མཐའ་དག་སྟོང་དགོས་པས། ཁམས་

གསུམ་འཁོར་བ་འདི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས། དེས་ན་འཁོར་བ་

མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སྟུམ་ཏུ་བསམ་མོ།།

འདི་ཡན་ཆད་གྱིས་སྦྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་བསྟན། སྦྱིས་བྱ་རྩུང་ཏུ་དང་

འབྲིང་གི་ལམ་རྫོགས། གསེར་གླིང་པ་ལྟར་སྟོན་འགྲོ་ཏེན་གྱི་ཆོས་བཞི་རྫོགས་

པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བདག་དོན་ལ་ཞེན་པ་བྲལ་ནས་ལམ་འབྲལ་བ་སེལ་བར་

བྱེད་པ་ལ། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམས་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་བས་མི་

ཆོག་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་པ་མ་ལན་གྲངས་དུ་མར་བྱས་

པའི་བྲིན་ཅན་འབའ་ཞིག་ཡིན། བྱེད་པར་རྩ་བའི་མ་འདིས་དང་པོ་མངལ་དུ་བཟུང་།

ཕྱིར་བཅས་པ་ན་འབྱ་རིད་ལྟ་བུ་སྒོག་འོག་བཏོན། དེ་ནས་ཟས་གོས་སོགས་གྱིས་

བསྐྱངས་པའི་བྲིན་ཡོད་ཆད་བྲན་པར་བྱས་ནས་མ་འདི་བྲིན་ཅན་ཡིན་པས་བདེ་བ་ལ་

འགོད་དགོས་སྒྲུལ་དུ་བསམ། དེ་ནས་གཉིན་ཚན་གཞན་རྣམས་དང་གཞོད་པ་བསྐྱེལ་

བའི་དབྱ་བོ་རྣམས་དང་། ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅན་རྣམས་

ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་མ་ཡང་ཡང་བྱས་པའི་བློ་བློ་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་

བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་སྦྱེས་སུ་བསྐྱོམ་མོ། གཉིས་

པ་སྒྲིང་རྩེ་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཅུ་བའི་མ་འདིའི་བློ་གང་ཡོད་བློ་པར་བྱས་ནས། བློ་

ཅན་གྱི་མ་འདི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་དགོས་ཀྱང་ད་ལྟ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་

འདུག་པས་སྒྲིང་རེ་ཟེ། འདི་སྤྱག་བསྐལ་དང་བུལ་ན་ཅི་མ་རུང་། འདི་སྤྱག་བསྐལ་དང་

བུལ་བ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་བསྒྲོམ། དེ་བཞིན་དུ་འགོ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་

སྐར་བཞིན་དུ་བྲིན་བྲན་པར་བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་དང་འབུལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་ཟེ་བསྒྲོམ་མོ།

@450 བྱམས་སྒྲིང་ཟེ་འདི་གཉིས་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རྣལ་མ་མི་སྐྱེ་བས་

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་ཉིད་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གསུམ་

པ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པ་ལ། སྒྲོན་པ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་། བདག་

གཞན་མཉམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་

སེམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་པ་མ་བྱིན་ཅན་

རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་དང་བྲལ་དགོས་ཀྱང་དའི་རྣམ་པ་

བདག་ལ་མེད། དེར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆེ་བའི་ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་

ལ་སོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་

མེད། སྤུལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གཅིག་ཐོབ་པར་

བྱས་ནས་དྲིན་ཅན་གྱི་པ་མ་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་བར་བུའོ་སྐྱམ་དུ་

བསྐྱོམ་མོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་ལ་འདི་མེད་ཀ་མེད་ཡིན་ཅིང་། ལྷོ་

འདི་ཡོད་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་བསྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་

འགྱུར་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤེ་སྤོད་རྣམས་ལས་འདིའི་བསྐྱགས་པ་མང་དུ་གསུངས་

སོ། །གཉིས་པ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི། བདག་བདེ་བ་འདོད་པ་

ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་པས་བདག་གིས་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་བཞིན་

དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་སྐྱབ་དགོས། བདག་སྐྱབ་བསྐྱལ་མི་འདོད་

པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟག་བསྔལ་མི་འདོད་པས། བདག་གི་སྟག་བསྔལ་

བསལ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟག་བསྔལ་ཡང་བསལ་བར་བྱ་དགོས་སོ་

སྟམ་དུ་བསྒོམ་པ་འོ། །གསུམ་པ་བདག་གཞན་བཞེ་བ་བསྒོམ་པ་ནི། ཙ་བའི་མ་

མ་དུན་དམིགས་ནས་མ་འདི་དྲིན་ཅན་ཡིན་ཡང་སྟག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདུག་པ་

@451 སྒྲིང་རེ་རྗེ། མ་འདིའི་སྟག་བསྔལ་དང་དེའི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྒྲིན་

ནས་བདག་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་གྱུར་ཅིག །བདག་གི་བདེ་བ་དང་དགོ་བ་ཐམས་

ཅད་མ་འདི་ལ་སྒྲིན་ནས་མ་འདི་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །སྒྲུལ་དུ་བསྐྱོམ་མོ།།

དེ་བཞིན་དུ་གཉིན་ཚན་གཞན་རྣམས་དང་། མཐོང་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་།

བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་དབང་བོ་རྣམས་དང་། ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་

བསྐྱལ་ཅན་རྣམས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་བསྐྱོམས་ཏེ། མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་

བསྐྱལ་ཁུབས་ཀྱིས་རང་ལ་འདུས་ནས་རང་གི་བདེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

གནས་སྐབས་སུ་གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་

རྒྱས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་བསྐྱོམ་མོ། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིང་

པོ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཀྱི་གསང་ཆོག་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་བསྒྲུམ་དགོས་

པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་། སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་དོ་(VGS) གཙོད་

དང་བཅས་པ་དགོས་མོད་ཀྱིས། ཉ་ཅང་མང་བར་དོགས་ནས་མ་སྒྲོམ་སོ། །སྒྲོན་པ་

བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནས་འདིའི་བར་རྣམས་ལ་སྤར་བསྟན་པ་གྱི་སྒྲོན་འགོ་སྐྱབས་

འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ངེས་པར་དགོས་ལ། དེའི་སྤྱིང་དུ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུམ་

ན་ཡང་བཟང་ངོ། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མཛུགས་ཏུ་བསྐྱོད་བསྒྲོན་ལམ་གཡས་

ཀྱུས་བཏབ་ལ། གཞན་ཡང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྒྲིད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་

ཡང་བློན་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་མཐའ་བཞིར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་འཁྲལ་པ་ཡི་ཤེས་

སྤྱ་འཆར་བར་བྱེད་པ་ནི། །མན་ངག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་

གཉིས་ལས་ལྷག་མཐོང་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོར་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདི་ཡི་ལུགས་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒྲུང་

བ་སེམས་སྤྱ་བསྐྱབ་པ། སེམས་སྤྱ་མར་བསྐྱབ་པ། སྤྱ་མ་རང་བཞིན་མེད་པར་

@452 བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་བསྐྱོམ་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཞེན་མེད་སྤྱ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་

ལྷ་བའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་ནི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དགར་བསྒྲོམས་ན།

འབྲུལ་གཞི་ཆེ་ཞིང་། ཡི་གེ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པར་མི་རྒྱས་པས་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ།།

འོན་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་ཕན་པ་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་བསྐྱབ་ཀྱང་བདག་ནི་དགེ་བ་བྱེད་

པ་འོ།། དགེ་བ་ནི་འདི་དག་གོ། དེས་ན་ཁོ་བོས་དགེ་བ་འདི་བྱས་སོ་སྟམ་པའི་

མངོན་རྫོམ་མེད་པ་གལ་ཆེ། གཞན་དགེ་བ་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཆེད་དུ་རང་ལ་རྫོམ་པ་

མེད་པར་ཁོ་བོ་དགེ་བ་འདི་རྟ་བུ་བསྐྱབ་བོ་ཞེས་སྒྲོགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེས་

ན་དག་པའི་རྩ་བ་བསྐྱབས་པ་དང་། འཕྲལ་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆོ་སྒྲུ་

མ་ཡིན་ནམ། མི་ལམ་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་དུ་བྱེད་ན་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་

བས་བྱན་འཛིན་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་འདི་ལ་ལམ་རིམ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་

པོ་ནི། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པས་སྒོ་ཆོས་སུ་འགོ་བ་ཞེས་བྱ། །གཉིས་

པ་འཁོར་བ་སྤངས་ནས་ཐར་ལམ་བསྐྱབ་པས་ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་བ་ཞེས་བྱ། གསུམ་

པ་ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པ་སྤངས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱོར་པས་ལམ་འབྱུང་བ་སེལ་བ་

ཞེས་བྱ། བཞི་པས་མཐར་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་གནས་བ་ལྟེ་

གྱི་དོན་ལ་སྒྱུར་བས་འབྲུལ་བ་ཡི་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་

འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཤིང་འཕྲལ་གྱི་སྒྱུད་པ་ལུས་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་

དང་བསྐྱོར་བ། ངག་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་བསྟོད་

པ་དང་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་གྲོག་པ། ཡིད་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱམས་སྤྱིང་ཇེ་བྱང་རྒྱབ་

གྱི་སེམས་བསྐྱེམས་པ། འོངས་སྒྱུད་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་

པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་བསྐྱེན་བཀུར་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟེ། སྒྲོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་

མཚམས་སྐྱར་ན་སྐྱོན་མིད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་དང་ལྡན་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་

@453 འགྱུར་བ་ནི་ངེས་པའི། །སྤྱིར་ཡང་གནད་བསྐྱུས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། དམ་

ཚོས་བསྐྱབ་པའི་ལུས་ཏིན་ཉིད་དཀའ་ཞིང་། །མི་ཏྲག་སྐྱར་དུ་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་དུ།།

ལེགས་པར་ཏྲགས་ནས་དག་སྒྲིག་སྒྲུང་དོར་ལ། །བཟོད་པ་ལྟར་ལེན་རིམ་པ་དང་།

པོའོ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་མཐའ་མེད་འགོ་བ་ནམས། །སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་སྤོང་

ཁ་རྩ་རྒྱད་མཐོང་ནས། །སྤྱང་འདས་ཐར་པའི་སྐྱམ་ས་དོན་གཉེར་བའི། །ངེས་འབྱུང་

བསྐྱེད་པ་རིམ་པ་གཉིས་པའོ། །མཁའ་མཉམ་འགོ་བས་བདག་གི་པ་དང་མ། །ཡང་

ཡང་བྱས་ཤིང་པན་གདགས་བྱིན་བྱས་ནས། །བྱམས་དང་སྤྱིང་ཇི་བྱང་རྩབ་སེམས་མཆོག་

གིས། །གཞན་དོན་བསྐྱབ་པ་རིམ་པ་གསུམ་པའོ། །ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་དག་རང་

གི་སེམས། །སེམས་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོག་ཙམ་སྤྱུ་མ་བཞིན། །སྤྱུ་མ་སྤྱོས་དང་བྲལ་

བརྟོགས་བྱུང་ནས། །གནས་ལྷགས་བསྐྱོམ་པ་རིམ་པ་བཞི་པའོ། །གནས་སྐབས་

ཀུན་ཏུ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། མི་དགའི་ཆ་ཤས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། །

མགོན་མེད་དབུལ་འཕོངས་སྤྱིན་པས་ཆོམ་བྱས་ན། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དོན་

ནམས་འགྲུབ་པར་ངེས། །འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གནད་བསྟུས་ནས། །བསྟན་

པའི་སྒྲིན་བདག་བྱིད་ཀྱི་བྱུགས་དམ་དུ། །ཕན་པའི་བསམ་པས་འབྲུལ་བ་བགྱད་

ལགས་གྱི། །ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་དོན་ཀྱན་འགྲུབ་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ནི་

བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་

ནམས་གྱི་སྒྲིན་བདག་དམ་པར་གྱུར་པ་བྱིམ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ར་

ལོད་རྟོ་རྗེས་གསུང་གི་གདམས་པ་ལྷ་ཆོས་ལ་ཕན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིབ་པ་ཅིག་དགོས་

ཞེས་བསྟུལ་བའི་ངོར་ཤྲག་འི་དགོ་སྟོང་བསོད་ནམས་སང་གས། །སྒྲིན་དུག་ཟླ་བའི་ཡིར་

ཆོས་གསུམ་ལ་མདོ་མཁར་གྱི་དབེན་གནས་དམ་པར་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། ལས་འབྲས་

གྱི་གནད་མདའ་ལྷང་ཁྱངས་དང་བཅས་པ་ཞིག་རྗེས་སུ་འབྱལ་བ་ལགས། །